

Příklady z Kombinatorické a výpočetní geometrie II

3. série - Separátory, pravděpodobnostní metoda, hranová expanze, $\exists\mathbb{R}$ -úplnost, křivky a topologické grafy v rovině

náповěda 25. 4. 2013, odevzdat do 2. 5. 2013

1. Nechtě $\alpha > 0$ a nechtě G je graf s n vrcholy takový, že pro každý jeho indukovaný podgraf H s aspoň $2n/3$ vrcholy platí $\text{vspars}(H) \leq \alpha$. Ukažte, že G má separátor velikosti nejvýše αn^2 . (Definice separátoru a vspars jsou podle přednášky.) [1]

2. Nechtě U, V jsou disjunktní množiny a j přirozené číslo splňující $2^{j-1} < |U| \leq 2^j$ a $|V| \leq 2|U|$. Nechtě A je náhodná podmnožina $U \cup V$ taková, že každý bod $U \cup V$ se vybere nezávisle s pravděpodobností $1/2^j$. Dokažte, že existuje konstanta $c > 0$ nezávislá na U, V, j , pro kterou platí

$$\mathbf{P}[U \cap A \neq \emptyset \wedge V \cap A = \emptyset] > c.$$

[2]

3. Nechtě G je r -regulární graf a μ_2 druhé nejmenší vlastní číslo jeho Laplaceovy matice L .

a) Dokažte, že pro každý reálný vektor $x = (x_v)_{v \in V(G)}$ splňující

$$\sum_{v \in V(G)} x_v = 0 \text{ platí } x^T L x \geq \mu_2 \|x\|_2^2.$$

[2]

b) Dokažte, že

$$\min \left\{ \frac{\sum_{uv \in E(G)} (f(u) - f(v))^2}{\sum_{uv \in \binom{V}{2}} (f(u) - f(v))^2}; f : V(G) \rightarrow \mathbb{R}, f \text{ není konstantní} \right\} = \frac{\mu_2}{n}.$$

[2]

4. *Slabá úsečková realizovatelnost* je rozhodovací problém, kde na vstupu je abstraktní topologický graf (G, R) a úkolem je rozhodnout, zda existuje jeho úsečkové nakreslení, kde pouze dvojice hran z R se mohou křížit. Ukažte, že slabá úsečková realizovatelnost je $\exists\mathbb{R}$ -těžká. Můžete použít fakt, že *narovnatelnost jednoduchého arrangementu pseudopřímek* je $\exists\mathbb{R}$ -úplný problém: na vstupu je arrangement pseudopřímek, kde se žádné tři neprotínají ve stejném bodě. Otázkou je rozhodnout, zda lze tento arrangement "narovnat" (pomocí homeomorfismu) na arrangement přímek, aniž by se změnilo pořadí křížení. [3]

5. Nechtě α a β jsou dvě jednoduché křivky v rovině, otevřené nebo uzavřené (tj. obrazy intervalu nebo kružnice), které se navzájem kříží v 2013 bodech a nemají žádný bod dotyku. Dvě křížení x, y nazveme *blízká*, pokud jsou sousední na obou křivkách α i β . Rozhodněte, zda nutně existují dvě blízká křížení,

a) jsou-li obě křivky otevřené, [1]

b) je-li α otevřená a β uzavřená. [1]

6. a) Pro každé $\varepsilon \in (0, 1)$ a pro obecné n najděte graf G_n s n vrcholy a $m(G_n) = \Theta(n^{1+\varepsilon})$ hranami a podgraf $G'_n \subset G_n$ s

$$m(G'_n) = (1 - o(1)) m(G_n)$$

hranami tak, aby pro jejich průsečíková čísla platilo

$$\text{CR}(G'_n) = o(\text{CR}(G_n)).$$

(Tedy smazáním nějaké "nepatrné" množiny hran klesne průsečíkové číslo na "nepatrný" zlomek.) [2]

- b) Pro každé $\delta > 0$ a pro obecné n najděte graf G_n s n vrcholy a $m \geq \Omega(n^{1.2013})$ hranami s následující vlastností. Je-li G'_n náhodný podgraf G_n vzniklý vybráním každé hrany nezávisle s pravděpodobností $p = 1 - \delta$, pak

$$\mathbf{P} \left[\text{CR}(G'_n) \leq \frac{\text{CR}(G_n)}{n^{0.01}} \right] > 1 - o(1).$$

[bonus 3]

- 7*** Nechť G je jednoduché nakreslení úplného grafu s n vrcholy. *Virtuální hrana* je buď hrana G nebo libovolná sebe neprotínající křivka, která protíná každou hranu G nejvýše jednou. *Virtuální trojúhelník* je jednoduchá uzavřená křivka složená ze tří virtuálních hran (které se vzájemně nekříží). Jednoduchá uzavřená křivka je *separující*, pokud rozděluje rovinu na dvě části, z nichž každá obsahuje nejvýše $2n/3$ vrcholů G . Dokažte, že G má separující virtuální trojúhelník (nebo najděte protipříklad).

[bonus 5]

Informace o cvičení naleznete na <http://kam.mff.cuni.cz/kvg>